

स्य सपत्न्यपद्मिनी BHAG. P. 3, 13, 39. VER. in LA. 6, 7. — पद्मिन्या यथेदं शोभितं सरः R. 2, 52, 98. पद्मिनीभिश्च शोभितम् (वनम्) MBH. 1, 4869. शुचिवारिप्रसन्नोदो दृष्टुः पद्मिनीं शुभाम् 13, 4471. R. 2, 27, 18 (mit Gora. पद्मिनीर्विमलोदकाः zu lesen). 48, 8. 32, 97. — b) Bez. einer best. Zauberkunst MĀK. P. 64, 15. 66, 7. 68, 2. fgg. — c) Bez. eines Frauenzimmers mit bestimmten Vorzügen, das zu der ersten der in 4 Klassen getheilten Frauen gehört, H. an. MED. भवति कमलनेत्रा नासिका लुङ्गन्धा अविर्लकुचयुग्मा दीर्घकेशी कृशाङ्गी । मृडुवचनसुशीला नृत्यगीतानुरक्ता सकलतनुमुवेशा पद्मिनी पद्मगन्धा ॥ RATIM. im ÇKDr. Verz. d. B. H. No. 595. — d) N. pr. eines Frauenzimmers Z. d. d. m. G. 14, 569, 5.

पद्मिनीकपाटक (प० + क०) m. Bez. einer best. Ausschlagskrankheit Suçr. 1, 292, 11; vgl. 295, 21. 2, 120, 21.

पद्मिनीकात्त (प० + कात्त) m. der Geliebte der am Tage blühenden Wasserrosen, die Sonne ÇATĪDA. im ÇKDr.

पद्मिनीखण्ड (प० + ख०) n. eine Menge von Wasserrosen KĪÇ. zu P. 4, 2, 51. ०मण्डितं सरः PĀKĀT. 51, 15. 253, 15. — Vgl. पद्मखण्ड.

पद्मिनीवल्लभ (प० + व०) m. = पद्मिनीकात्त ÇABDAR. im ÇKDr.

पद्मिनीश (प० + ईश) m. der Gebieter über die am Tage blühenden Wasserrosen, die Sonne H. 97, Sch.

पद्मेशय (प०, loc. von पद्म, + शय) adj. in einer Wasserrose liegend, — schlafend; m. Bein. Viṣṇu's H. 215. MBH. 12, 12864 (S. 518, Z. 7 v. u.). HARIV. 14119.

पद्मोत्तम (पद्म + उत्तम) m. N. pr. eines zukünftigen Buddha BUAN. Intr. 204.

पद्मोत्तर (पद्म + उत्तर) m. 1) Carthamus tinctorius Lin. RĪGĀN. im ÇKDr. — 2) N. pr. eines Mannes LALIT. 168. eines Buddha 7 (3, 10 ed. Calc.). पद्मोत्तरात्मज m. der Sohn des Padm., bei den Ġaina Bein. des 9ten Kākṛavartin in Bhārata, H. 693.

पद्मोद्भव (पद्म + उद्भव) 1) adj. (f. स्त्री) subst. aus einer Wasserrose hervorgegangen, Beiw. und Bein. Brahman's MBH. 13, 298. PĀB. 24, 3. von der Göttin Manasā ÇKDr. — 2) m. N. pr. eines Mannes DAÇAK. 3, 9. — In Verz. d. B. H. 128 (9) kann पद्मोद्भव (als Ueberschrift eines Kapitels) füglich die Entstehung des (Welt-) Lotus bedeuten.

पद्म्य (von 2. पद् und पद्) P. 6, 3, 53. 4, 2, 104, VĀrt. 17, Sch. 1) adj. f. स्त्री a) auf den Fuss bezüglich, dem Fuss zugehörig: पद्म्यैर्न रपसा RV. 7, 50, 1. अङ्गुलि KĪṬU. 33, 8. 36, 7. — b) den Füßen Schmerz verursachend: शर्करा; Schol. zu P. 4, 4, 88. 6, 3, 53. — c) Fussstritte zeigend, mit Fussspuren versehen P. 4, 4, 87. कर्दम Sch. — d) ein Pada (als Längenmaass; vgl. पद् 4.) haltend, am Ende von comp. mit vorhergehendem Zahlworte: दशपद्या KĪṬU. ÇA. 5, 3, 33. अर्धपद्या 17, 1, 15. 11, 7. — e) aus Pada bestehend, aus Versgliedern gebildet ÇĀṆKU. Ba. 27, 8. पद्या चात्तर्या स विरजिता भवतः PĀKĀV. Br. 8, 5, 9. 12, 11, 22. ĀÇV. GRĪH. 1, 24. RV. PĀR. 18, 3. ein Pada messend Schol. zu KĪṬU. ÇA. 17, 5, 3. 10, 1. 3. — f) final: अन्कारः स्वरः पद्याः AV. PĀR. 1, 4. 3. 57. — 2) m. a) ein Çūdra (aus Brahman's Füßen entstanden) H. 894. an. 2, 370. MED. j. 34. HALĀJ. 2, 431. Vgl. पञ्ज. — b) Worttheil RV. PĀR. 1, 15. 19. 2, 4. 3. 16. 4, 26. 3. 10. 13. 6. 7. पूर्व० 1, 20. 13, 11. — 3) f. स्त्री a) pl. Fussstritte, Hufschläge: अश्वः पद्याभिस्तित्रेता रजः RV. 2, 31, 2.

32, 3. अर्कृत पद्याभिः ककुब्धान् 10, 102, 7. पद्याभिर्जि विष्टः AV. 20, 133, 8. नि तं पद्यासु शिष्यः unter die Hufe (deiner Rosse) RV. 8, 6, 16. — b) Weg, Pfad AK. 2, , 16. H. 983. H. an. MED. HALĀJ. 2, 105. — c) = पद् 4. Schol. zu KĪṬU. ÇA. 5, 3, 33. 16, 7, 31. 17, 4, 20. 5, 3. — 3) n. Vers AK. 3, 4, 1, 2. 44, 81. 30, 234. 6, 2, 31. H. an. MED. कन्दोबद्धपदं पद्यम् SĀB. D. 558. 559. 6, 9. 10. Verz. d. Oxf. H. 175, b, 10. HARB. Anth. S. 529, Çl. 1. पद्यसंग्रह m. Sammlung von Versen, Titel einer Kavibhaṭṭa zugeschriebenen Sammlung von 20 Sprüchen ebend. 529. fgg.

पद्यमय (von पद्य) adj. aus Versen gebildet, — bestehend: काव्य SĀB. D. im Index S. 11.

पद्यवेणी (पद्य 3. + वे०) f. Titel einer Gedichtsammlung von Vepī-datta Journ. of the Am. Or. S. 6, 524.

पद्म UNĀDIS. 2, 13. = ग्राम Dorf und संवेश (?) UĠĠVAL. = ग्रामपथ Dorfweg UNĀDIK. im ÇKDr. = भूलेक die Erde (vgl. पद्) und देशभेद eine best. Gegend UNĀDIVṚ. im SAṆKSHIPTAS. ÇKDr.

पद्मय (2. पद् + रथ) m. Fussknecht BHĠG. P. 3, 18, 12.

पद्म UNĀDIS. 1, 153. die Erde (भूलेक) UĠĠVAL.; vgl. पद्म. Weg (vgl. पद्म) UNĀDIK. im ÇKDr. Wagen UNĀDIVṚ. im SAṆKSHIPTAS. ÇKDr. Schol. zu Uṇ. 1, 152. निसर्गपद्म adj. f. ई von Natur zu Etwas (loc.) geneigt, — sich hingetogen fühlend zu DAÇAK. 181, 7.

पद्मन् UNĀDIS. 4, 112. m. Weg UĠĠVAL. UNĀDIVṚ. im SAṆKSHIPTAS. ÇKDr. — Vgl. पद्.

पद्मन्त (von 2. पद्) adj. mit Füßen versehen, laufend; n. laufendes Gethier: नि ग्रामासो अविजित नि पद्मन्तो नि पत्तिणाः RV. 10, 127, 5. 169, 1. नृपयन्ति वृजिनं पद्मन्तीयते 1, 48, 5. कृत्या पद्मन्ती भूवा 10, 83, 29. अर्पदेति प्रथमा पद्मन्तीनाम् 1, 152, 3. 140, 9. 12. 185, 2. 3, 39, 6. AV. 9, 3, 17. सं हि सोमेनागतं समु सर्वेषां पद्मन्तो 10, 10, 13.

पन्, पनिष्ट, पनत्त, पन्र्. 1) bewundernsworth sein: नूनं सो अयं मक्ति-मा पनिष्ट RV. 7, 43, 2. ययोरिदं पन्र् विश्वं पूरा कृतम् 6, 60, 4. — 2) bewundern: उपे भूषन्ति गिरा अर्पतीतमिन्द्रं नमस्या जरितुः पनत्त RV. 10, 104, 7. — पन्यति, ०ते 1) mit Staunen wahrnehmen, bewundern, loben, anerkennen NĪR. 9, 16. मन्त्रे मन्त्रानि पनयत्यस्येन्द्रस्य कर्म RV. 3, 34, 6. 5, 20, 1. त्वष्टा तत्पनयद्द्वेषो वः 4, 33, 5. 38, 9. 6, 4, 8. 12, 5. ये मे धियं पनयन्त प्रशस्ताम् 7, 1, 10. पनितं bewundert, gepriesen AK. 3, 2, 59. पनित आस्यो यज्ञतः सदा नः RV. 5, 41, 9. — 2) med. sich freuen über, sich Glück wünschen zu: स्वयं मक्तिं पनयन्त घृतयः RV. 1, 87, 3. mit gen.: कोतुर्मन्त्रस्य पनयन्त देवाः 3, 6, 7. — पनयति, ०ते (NĀIGB. 3, 14) P. 3, 1, 28 (in den generellen Formen पनाय् neben पन् 31). VOP. 8, 110. = पनय् 1: अ-भीर्षना मक्तिमानं पनायत् RV. 6, 73, 6. पनायित gepriesen AK. 3, 2, 59. — Vgl. 2. पण्. — intens. partic. (nur im acc.) etwa sich wunderbar beweisend: उपे प्रियं पनितं युवानमाङ्गुतीवर्धम् । अगन्म बिधन्तो नमः RV. 9, 67, 29. शिष्यं रिक्तं मृतयः पनितं 85, 12. 86, 31. 46.

— स्त्री bewundern, loben: न धेमन्यदा पनय RV. 8, 2, 17. स्त्री ततं इन्द्रायवः पनत्त 10, 74, 4. 2, 4, 5.

— वि pass. sich rühmen: वयं चिद्धि वै जरितारः सत्या विपन्यामन्हे वि पणिकृतावान् RV. 1, 180, 7.

पनर्पाय (von पनय् = पन्) adj. bewundernsworth, stauenswerth RV. 6, 69, 5.